

МГС В УКРАЇНІ ІНІЦІАТИВИ REACH: Динаміка гуманітарних потреб на окупованих територіях (липень-жовтень 2024 року)

Грудень 2024 року | Україна

КЛЮЧОВІ ТЕЗИ

- За отриманою інформацією, у період з липня по жовтень 2024 року **рівень гуманітарних потреб на окупованих територіях України залишався відносно незмінним**. Протягом досліджуваного періоду частка населених пунктів, в яких було зафіксовано високий або ще вище за шкалою рівень загальних гуманітарних потреб, дещо зросла з **37%** до **42%** населених пунктів. Потреби населення були особливо гострими у зоні до 30 км від лінії фронту, де частка населених пунктів з високим або ще вищим рівнем загальних гуманітарних потреб сягнула **60%** у жовтні.
- За словами КІ, не змінилися найбільш поширені незадоволені пріоритетні потреби, серед яких були, зокрема, відсутній/обмежений доступ до належного медичного обслуговування, засоби зв'язку, дохід або гроші. Помітно зросли незадоволені потреби, пов'язані із зимовим сезоном, особливо у прифронтових населених пунктах. КІ все частіше повідомляли про слабе опалення (збільшення з **4%** населених пунктів у липні до **17%** у жовтні) та брак непродовольчих товарів (з **7%** до **15%**). Аналогічно у жовтні 2024 року КІ у **37%** населених пунктів у межах 30 км від лінії фронту вказали на обмежений доступ до житла у належному стані, що може посилити вразливість жителів окупованих територій у зимовий сезон.
- Отримані результати свідчать про **серйозні проблеми у доступі до фінансових ресурсів та послуг на окупованих територіях України**, причому проблема з доступом до банківської системи України постійно згадувалася в середньому у **86%** населених пунктів. Водночас спостерігалось покращення доступу до банківської системи Росії, причому, за словами КІ, у **43%** населених пунктів більшість жителів мала доступ до російських онлайн-банків, а станом на жовтень у **57%** населених пунктів жителі користувалися картками, емітованими російськими банками, для здійснення оплат.

КОНТЕКСТ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ

Гуманітарна ситуація на окупованих територіях України залишається серйозною проблемою, оскільки їхнє населення зі щонайменше 1,5 мільйонами людей, які потребують гуманітарної допомоги (за даними звіту «Гуманітарні потреби та план гуманітарного реагування на 2024 рік»),¹ досі не має можливості задовольнити свої основні потреби.

Крім того, **фізичний доступ до цих територій залишається обмеженим у 2024 році**,² що у поєднанні з обмеженнями у доступі до інформації створює умови, за яких доставка життєво важливої допомоги залишається суттєво ускладненою.

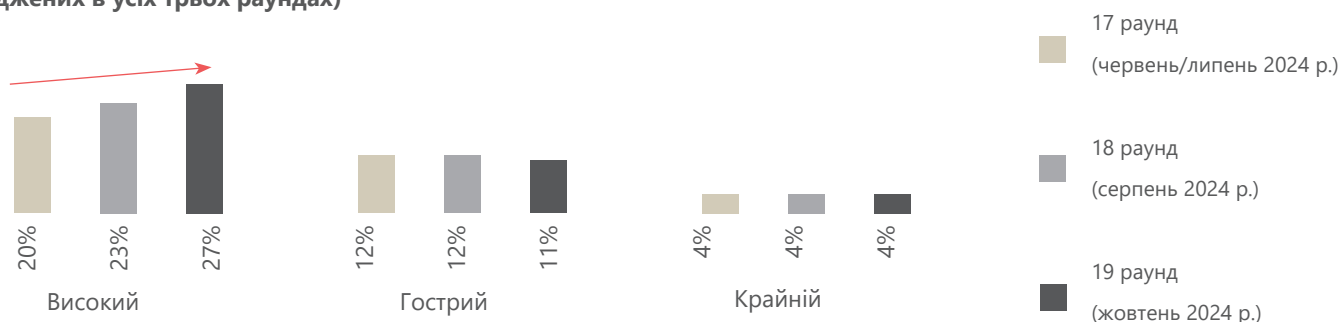
Метою дослідження «Моніторинг гуманітарної ситуації» (МГС) Ініціативи REACH є заповнення інформаційних прогалин шляхом надання актуальної мультисекторальної інформації на рівні громади щодо потреб населення на окупованих територіях. Даний огляд ситуації висвітлює **основні зміни, які відбулися в населених пунктах на окупованих територіях України у період з липня 2024 року (17 раунд) по жовтень 2024 року (19 раунд)**. Попри те, що вибірка змінювалася від раунду до раунду, цей звіт містить дані зі 139 населених пунктів, які регулярно досліджувалися фахівцями МГС протягом липня-жовтня 2024 року.

МУЛЬТИСЕКТОРАЛЬНІ ТА ПРІОРИТЕТНІ ПОТРЕБИ

Загалом у період з липня по жовтень 2024 року частка населених пунктів, в яких КІ в середньому³ повідомили про високий або вище за шкалою рівень загальних потреб, дещо зросла з **37% до 42%** (n=139). Попри те, що відсоток населених пунктів, де, за словами КІ, спостерігався крайній або гострий рівень потреб, не змінився (див. Рисунок 1), частка населених пунктів з зафіксованим високим рівнем потреб зросла. Це відрізняється від попередніх тенденцій, відстежених у період з листопада 2023 року по травень 2024 року,⁴ що вказує на необхідність здійснення більш детального моніторингу ситуації з огляду на її подальше можливе погіршення.

Таке зростання спостерігалось як в населених пунктах, розташованих у межах 30 км від лінії фронту (n=68), так і в населених пунктах, віддалених від зони бойових дій (n=71). Протягом досліджуваного періоду частка прифронтових населених пунктів з повідомленим високим або ще вище за шкалою рівнем загальних гуманітарних потреб зросла з **54% до 60%**. Водночас у віддаленій від лінії фронту зоні частка населених пунктів з таким рівнем потреб сягнула **25%** у жовтні 2024 року, що свідчить про те, що з липня рівень загальних гуманітарних потреб зріс на 5 пунктів.

Рисунок 1: % населених пунктів, за повідомленим рівнем загальних потреб та раундом (n=139 населених пунктів, досліджених в усіх трьох раундах)

Протягом липня-жовтня 2024 року найчастіше згадувані незадоволені пріоритетні потреби залишалися незмінними, причому КІ постійно зазначали потребу в належному медичному обслуговуванні, засобах зв'язку та доході або грошах (див. Рисунок 2). Крім того, слід відзначити помітне зростання частки населених пунктів, в яких КІ повідомляли про незадоволену потребу в житловому просторі в належному стані (наприклад, житло пошкоджене, житло не відповідає нормам тощо). Їхня частка збільшилася з **12% до 22%** у жовтні 2024 року (n=139).

Водночас дані МГС свідчать, що зростання кількості повідомлень про деякі незадоволені пріоритетні потреби протягом досліджуваного періоду пов'язане з наближенням зимового сезону. Частка населених пунктів, в яких, за словами КІ, відсутній або обмежений доступ до необхідних непродовольчих товарів, зросла з **7% у липні 2024 року до 15% у жовтні 2024 року** (детальніше на с. 7 про відсутні, за даними КІ, конкретні товари). Аналогічно зросла з **4% до 17%** частка населених пунктів, в яких повідомлялося про відсутнє або слабе опалення взимку, а частка населених пунктів з обмеженим доступом до житла в належному стані (наприклад, житло пошкоджене або не відповідає нормам) збільшилася з **12% до 22%**.

Незадоволена пріоритетна потреба в житлі в належному стані була особливо поширеною в населених пунктах у межах 30 км від лінії фронту (n=68). Про наявність такої потреби заявили КІ у **37%** з цих населених пунктів у жовтні 2024 року. Крім того, у прифронтових населених пунктах КІ частіше повідомляли про обмежений доступ до енергії (наприклад, опалення, освітлення, електрики та палива для приготування їжі) порівняно з населеними пунктами на відстані понад 30 км від лінії фронту. У жовтні про цю незадоволену потребу згадували у **22%** населених пунктів у межах 30 км від лінії фронту порівняно з **13%** населених пунктів на відстані понад 30 км. Ці дані слугують додатковим підтвердженням підвищеної вразливості прифронтових населених пунктів.

Рисунок 2: % населених пунктів, за найчастіше згадуваними незадоволеними пріоритетними потребами, за раундом (n=139)

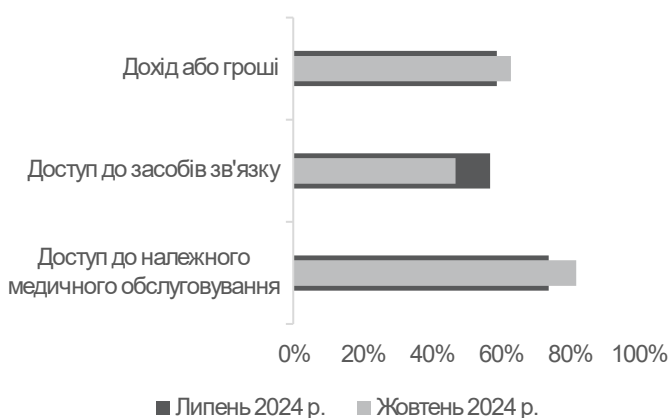
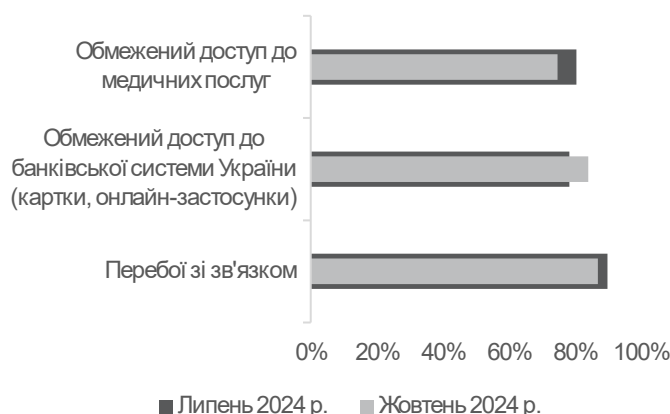
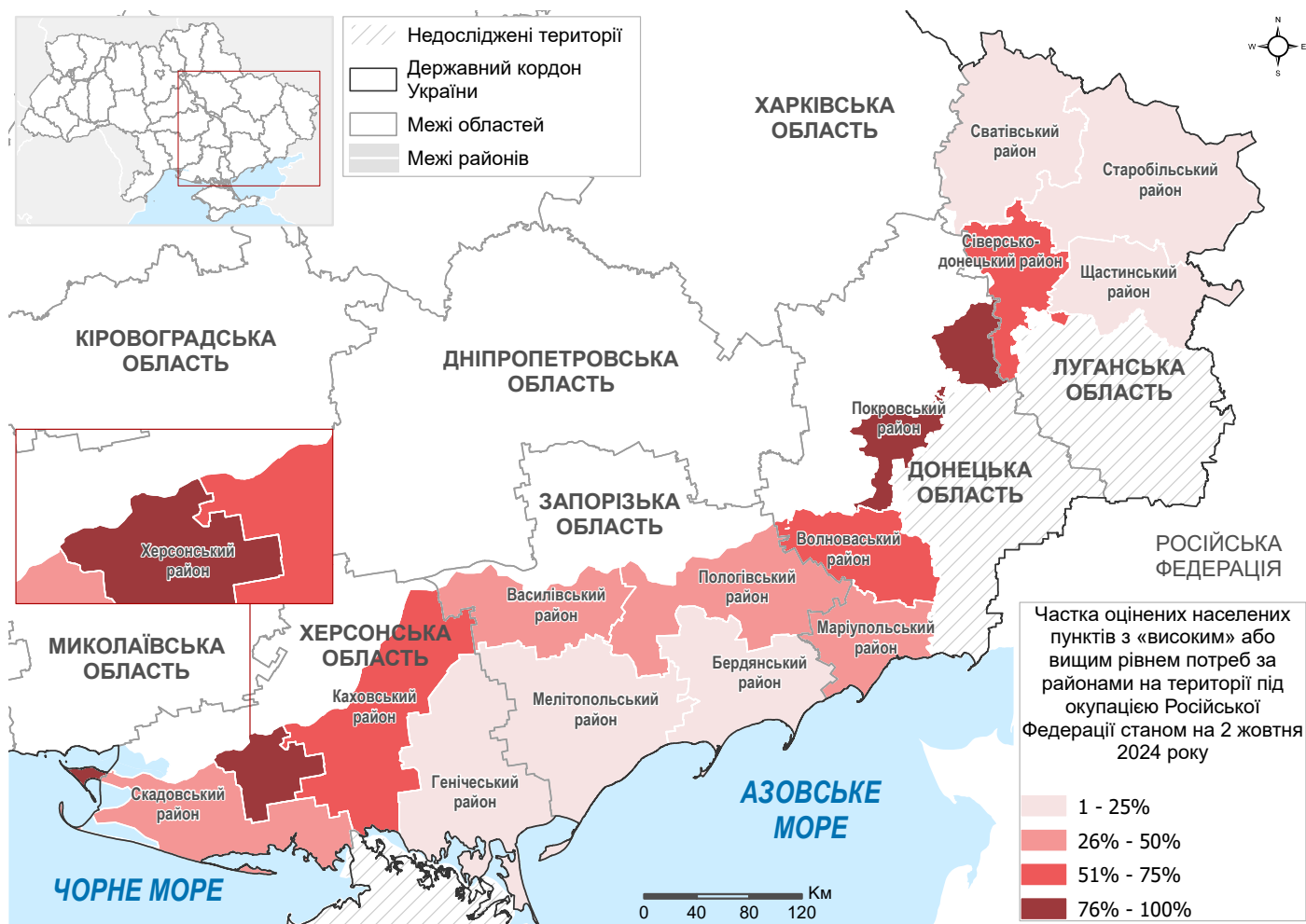

Рисунок 3: % населених пунктів, за найчастіше згадуваними проблемами та раундом (n=139)

Карта 1: % населених пунктів, за повідомленим рівнем загальних потреб у жовтні 2024 року (n=139 населених пунктів, досліджених в усіх 3 раундах)

ДОСТУП ДО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

За отриманими даними, ситуація з доступом до медичних послуг на окупованих територіях України дещо погіршилася у період з червня/липня по жовтень 2024 року. Частка населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1–9% жителів не мали доступу до медичних послуг, зросла з **53%** у липні до **59%** у жовтні 2024 року (n=139).

Доступ до охорони здоров'я виявився особливо обмеженим у населених пунктах в межах 30 км від лінії фронту, причому ситуація загострилася у серпні, коли, за даними КІ, у **76%** (n=68) населених пунктів щонайменше 1–9% жителів не мали доступу до медичних послуг. У жовтні частка таких населених пунктів дещо знизилася до **72%**. Водночас у населених пунктах на відстані понад 30 км від лінії фронту (n=71) ситуація з доступом до медичних послуг поступово погіршувалася, причому частка населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1–9% жителів не мали доступу до охорони здоров'я, зросла з **39%** у липні до **46%** у жовтні 2024 року.

На рівні області ситуація виявилася стабільною у Луганській та дещо покращилася в Донецькій області. Однак у **Херсонській та Запорізькій областях було зафіксовано збільшення частки населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1–9% жителів мали обмежений доступ до медичних послуг** (див. Рисунок 4).

Рисунок 4: % населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1–9% населення не мали доступу до медичних послуг, за раундом та областю

У населених пунктах, де ситуація з охороною здоров'я визначалася щонайменше як така, що викликає занепокоєння і потребує уваги/моніторингу, **найчастіше згадуваними перешкодами у доступі до медичних послуг були брак медичних працівників** (за словами КІ, у **63%** (n=129) у липні, у **75%** (n=126) у жовтні), **вартість ліків** (**50%** у липні (n=129), **48%** у жовтні), **віддаленість медичних закладів** (**54%** у липні, **44%** у жовтні), **брак працюючих медичних закладів** (**44%** у липні, **38%** у жовтні) та **відсутність необхідних послуг** (**47%** у липні, **49%** у жовтні). Хоча поширеність більшості перешкод у доступі до медичних послуг залишалася практично незмінною протягом досліджуваного періоду, дані МГС свідчать про збільшення кількості населених пунктів, в яких перешкодою

вважався брак медичних працівників, як це показано вище. Оскільки КІ постійно визначали брак медичних працівників найбільш поширеною перешкодою, це вказує на те, що саме **ця перешкода може бути ключовим чинником, який спричиняє простежуване погіршення ситуації з доступом до охорони здоров'я**.

Доступ до спеціалізованих медичних закладів та допомоги

Відповідаючи на питання щодо типу недоступних медичних закладів і послуг у населеному пункті, КІ найчастіше називали **лабораторії та діагностичні послуги** (за словами КІ, у **75%** населених пунктів (n=129) у липні, у **67%** (n=126) у жовтні), **лікування у спеціалізованому стаціонарі** (**70%** у липні, **75%** у жовтні) і **стаціонарне лікування** (**52%** у липні, **58%** у жовтні).

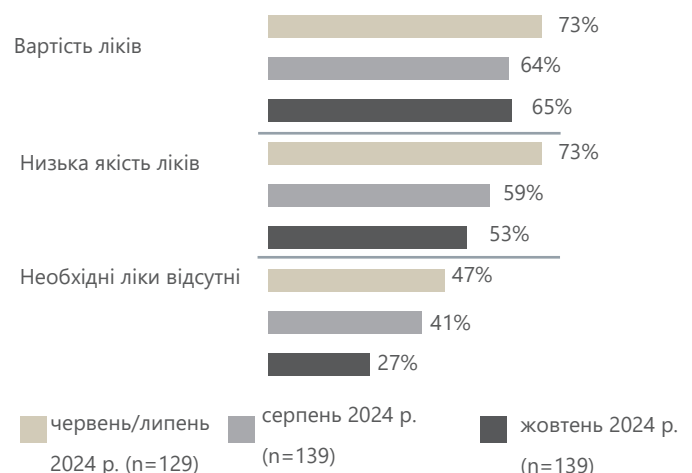
За отриманою інформацією, доступ до цих послуг був ще більше обмеженим у населених пунктах у межах 30 км від лінії фронту. У жовтні 2024 року найчастіше згадуваними недоступними для більшості жителів послугами були лабораторні та діагностичні послуги (у **77%** з цих населених пунктів (n=65)), лікування у спеціалізованому стаціонарі (**78%**) і загальне стаціонарне лікування (**71%**).

Вимога до місцевого населення оформити російський паспорт⁵ ще більше загострювала ситуацію з і без того обмеженим доступом до медичних закладів та послуг на окупованих територіях. У жовтні 2024 року КІ у **71%** досліджених населених пунктів (n=126) повідомили про неможливість скористатися будь-якою медичною послугою без російських документів, що посвідчують особу. Попри це, у жовтні 2024 року відсутність необхідних документів вважалася перешкодою у доступі до охорони здоров'я (n=126) у **23%** населених пунктів. Це свідчить про те, що у багатьох випадках люди, ймовірно, оформили російські паспорти. Отже, попри вимогу окупаційної влади, відсутність російського паспорту може менш відчутно позначатися на доступі до медичних послуг порівняно з іншими перешкодами.

Доступ до ліків

На окупованих територіях жителі, які потребували ліків, найчастіше стикалися з такими перешкодами, як **вартість, низька якість та відсутність необхідних ліків** (див. Рисунок 5).

Рисунок 5: % населених пунктів, за найчастіше згадуваними перешкодами у доступі до ліків

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА ЗАСОБИ ДО ІСНУВАННЯ

Доступ до фінансових послуг

За даними МГС, на окупованих територіях України доступ до фінансових ресурсів та послуг був суттєво обмеженим. У період з липня по жовтень 2024 року про проблеми з доступом до фінансових послуг (таких як банкоматів, банків та посередників, які надають послуги грошових переказів) повідомлялося в середньому в **52%** досліджених населених пунктів (n=139). **Доступ до банківської системи України** (у тому числі банківських карток та онлайн-застосунків) виявився **другою найчастіше згадуваною проблемою, причому про неї повідомляли КІ в середньому у 86% населених пунктів** протягом досліджуваного періоду.

Отримані дані свідчать про **погіршення ситуації з доступом до онлайн-банків України**. Частка населених пунктів, де, за інформацією, більшість жителів не мала до них доступу, зросла з **74%** у липні до **88%** у жовтні (n=139). Аналогічно повідомлялося про фактичну неможливість розплатуватися в магазинах картками, емітованими українськими банками, причому КІ у **99%** населених пунктів (n=139) зазначили, що більшість жителів не мала доступу до цієї послуги протягом досліджуваного періоду.

Натомість ситуація з доступом до послуг російських банків дещо покращилася. Станом на жовтень 2024 року, за словами КІ, у **43%** населених пунктів більшість жителів могла скористатися послугами онлайн-банкінгу Росії (n=139). Водночас, за отриманими даними, частка населених пунктів, в яких користувалися картками, емітованими російськими банками, для здійснення оплат, зросла з **50%** у липні до **57%** у жовтні.

Що стосується доступу до готівки, результати вказують на загальну стабілізацію ситуації. Станом на жовтень, за словами КІ, у лише **4%** населених пунктів була відсутня готівка, тоді як у **5%** населених пунктів КІ зазначили, що готівку можна отримати виключно в сусідніх населених пунктах. Крім того, звернення до послуг посередників з метою отримання готівки⁶ стали менш поширеними, оскільки відсоток населених пунктів, де, за словами КІ, існувала така практика, зменшився з **37%** у липні до **12%** у жовтні. Водночас все частіше повідомлялося про отримання зарплат, пенсій та соціальних виплат у готівковій формі, причому у жовтні про це говорили КІ у **65%** населених пунктів.

Разом з тим **люди стали рідше знімати готівку у банкоматах і банківських установах**, причому в жовтні КІ визначили основним такий метод отримання готівки лише у **19%** населених пунктів на противагу **30%** у липні. Така динаміка може пояснюватися зростанням виплат зарплат та соціальної допомоги готівкою. Проте необхідний подальший моніторинг, оскільки фахівці МГС не мають однорідних даних по цьому індикатору для всього досліджуваного періоду.

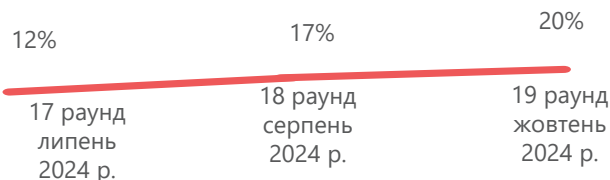
У жовтні 2024 року найчастіше згадуваними перешкодами у доступі до фінансових послуг (n=139 населених пунктів) були **занадто велика відстань/недоступність фінансових установ (29%), неможливість дозволити собі такі послуги (26%) та довготривалі перебої в наданні цих послуг (17%).**

Доступ до продуктів харчування

За отриманими даними, ситуація з доступом до продуктів харчування на окупованих територіях дещо погіршилася протягом досліджуваного періоду. Відсоток населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1–9% жителів не мали достатньої кількості продуктів харчування, зріс з **12%** у липні до **20%** у жовтні 2024 року (n=139).

Така тенденція спостерігалася як у прифронтових, так і віддалених від зони бойових дій населених пунктах. У зоні в межах 30 км від лінії фронту (n=68) частка населених пунктів, де КІ повідомляли про обмежений доступ до продуктів харчування, зросла з **22%** у липні до **31%** у жовтні. Аналогічно частка населених пунктів на відстані понад 30 км від лінії фронту (n=71) зросла з **3%** до **10%** протягом вищезазначеного періоду.

Рисунок 6: % населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1-9% жителів не мали доступу до достатньої кількості продуктів харчування, за раундом (n=139 населених пунктів, досліджених у 3 раундах)

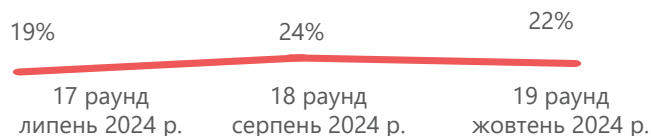

У жовтні 2024 року (n=95) **найчастіше вказуваними перешкодами у доступі до достатньої кількості продуктів харчування були високі ціни (66%), брак грошей (64%) та низька якість продуктів (44%).**

Доступ до ринків

Кількість населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1–9% жителів не мали доступу до ринків з метою придбання товарів, залишилася відносно незмінною протягом досліджуваного періоду попри своє незначне зростання у серпні 2024 року (див. Рисунок 7).

Рисунок 7: % населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1-9% населення не мали доступу до ринків з метою придбання товарів, за раундом (n=139 населених пунктів, досліджених у 3 раундах)

У Херсонській області (n=31) частка населених пунктів, де, за даними КІ, щонайменше 1–9% жителів не мали доступу до ринків, помітно зросла з **13%** у липні до **29%** у жовтні. Це є найбільш суттєвою зміною у доступі до ринків серед усіх областей.

У жовтні 2024 року **основними перешкодами у доступі до ринків були відсутність місцевих ринків** (за словами КІ, у **50%** населених пунктів, де ситуація визначалася щонайменше як така, що викликає занепокоєння і потребує уваги/моніторингу, n=68) **та віддаленість ринків (41%).** Крім того, виявилось, що ринки становлять все більшу небезпеку. Частка населених пунктів, в яких КІ повідомляли про безпекові проблеми поблизу або на ринках, зросла з **3%** (n=61) у липні до **15%** (n=74) у жовтні 2024 року.

ЖИТЛО І НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ (НПТ)

За отриманими даними, ситуація з доступом до безпечного житла з належними умовами⁷ погіршилася у період з липня по жовтень 2024 року. **Кількість населених пунктів, в яких, за словами КІ, щонайменше 1-9% жителів не мали доступу до безпечного житла з належними умовами, зросла з 28% у липні 2024 року до 36% у жовтні 2024 року (n=139).** Водночас, як вже зазначалося вище (див. с. 2), **суттєво зросла частка населених пунктів, в яких КІ назвали серед незадоволених пріоритетних потреб відсутність житлового простору в належному стані (наприклад, житло пошкоджено, житло не відповідає нормам тощо).** Причому частка таких населених пунктів зросла з 12% по 22% у жовтні 2024 року, що також свідчить про погіршення ситуації з доступом до житла на окупованих територіях України. Слід зазначити, що **зростання частки населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1-9% жителів не мали доступу до безпечного житла з належними умовами, відбулося за рахунок віддалених від лінії фронту населених пунктів** (див. Рисунок 8). Що ж до перешкод, у населених пунктах, де ситуація визначалася щонайменше як така, що викликає занепокоєння і потребує моніторингу, найчастіше вказуваними перешкодами були **житло у небезпечному стані** (двері або вікна відсутні, розбиті, щільно не закриваються, тріщини у даху або стінах), за даними у 80% населених пунктів, а також **повністю зруйноване житло** (більшість людей не має або майже не має доступу до житла), за повідомленнями у 33% (n=88) населених пунктів у жовтні.

Рисунок 8: % населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1-9% жителів не мали доступу до безпечного житла з належними умовами, за раундом (n=139 населених пунктів, досліджених у 3 раундах)

Доступ до непродовольчих товарів (НПТ)

За даними МГС, **доступ до НПТ погіршився у період з липня по жовтень 2024 року.** У липні КІ у 18% досліджених населених пунктів повідомили, що щонайменше 1-9% жителів не могли отримати доступ до достатньої кількості НПТ, а відсоток таких населених пунктів зріс до 27% у жовтні. Таке зростання може бути пов'язане з настанням зими, що призвело до поглиблення проблем з доступністю НПТ. Найчастіше згадуваними перешкодами у доступі до НПТ були високі ціни (74% у липні, 68% у жовтні) та брак грошей (55% у липні, 57% у жовтні).

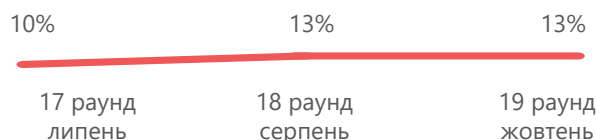
Що стосується **найменш доступних товарів** у жовтні 2024 року, КІ найчастіше називали **велику побутову техніку для кухні (58%), зимовий одяг (45%), обігрівачі (41%) та паливо для опалення (39%),** що також свідчить про зростання потреб, пов'язаних з підготовкою до зими.

ВОДА, САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА (ВСГ)

З липня по жовтень 2024 року **ситуація з доступом до питної води на окупованих територіях залишалася відносно незмінною,** причому частка населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1-9% жителів не мають доступу до питної води, коливалася між 10% (липень 2024 року) та 13% у жовтні (n=139).

Слід зазначити, що **жителі населених пунктів, які знаходяться на відстані понад 30 км від лінії фронту, схоже, стикалися з мінімальними перешкодами у доступі до питної води.** У цій зоні частка населених пунктів, де, за словами КІ, 1-9% жителів не мали доступу до питної води коливалася між 0% та 3% (n=71).

Рисунок 9: % населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 1-9% жителів не мали доступу до питної води, за раундом (n=139 населених пунктів, досліджених у 3 раундах)

Найчастіше згадуваними перешкодами у доступі до питної води були погіршення якості води (за словами КІ, у 29% населених пунктів, де ситуація визначалася щонайменше як така, що викликає занепокоєння і потребує уваги/моніторингу (n=59)) та **аварії або пошкодження водопровідної мережі (25%).**

Що стосується доступу до обладнаних санвузлів,⁸ ситуація виявилася переважно стабільною протягом досліджуваного періоду. У жовтні 2024 року, **за даними КІ, у лише 3% населених пунктів (n=139) щонайменше 1-9% жителів не мали доступу до обладнаних санвузлів.**

У населених пунктах, де ситуація описувалася щонайменше як така, що викликає занепокоєння і потребує моніторингу, КІ найчастіше повідомляли про такі перешкоди, як **брак води для змиву туалетів** (за даними КІ, у 29% населених пунктів, n=67) та **несправні або пошкоджені туалети (24%).**

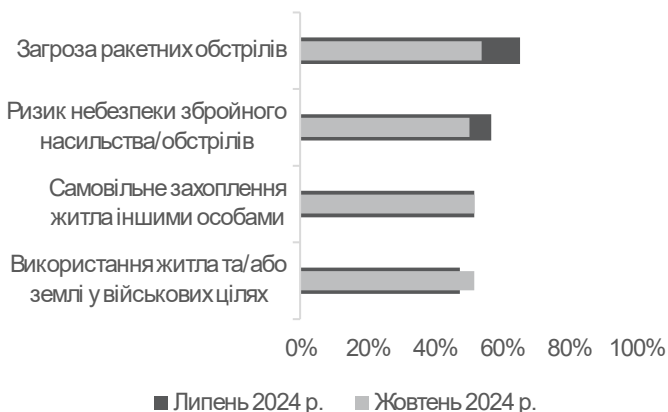
ЗАХИСТ

За отриманою інформацією, у період з липня по жовтень 2024 року проблеми у сфері безпеки та захисту залишалися надзвичайно поширеними на окупованих територіях, причому лише у 3-6 населених пунктах КІ повідомили про абсолютну⁹ відсутність таких проблем протягом досліджуваного періоду. До найчастіше згадуваних таких проблем належали:

- **загроза ракетних обстрілів**, за словами КІ, у **65%** населених пунктів у липні та у **54%** у жовтні (n=139);
- **ризик небезпеки збройного насильства/обстрілів**, зафіксований у **57%** населених пунктів у липні та **50%** у жовтні;
- **самовільне захоплення житла іншими особами**, зафіксоване у **52%** населених пунктів у липні та жовтні;
- **використання житла та/або землі у військових цілях**, зафіксоване у **47%** населених пунктів у липні та **52%** у жовтні.

Хоча частота повідомлених потреб залишилася відносно незмінною, було зафіксовано незначне зменшення частки населених пунктів, в яких згадувалася загроза ракетних обстрілів, з **66%** у липні до **54%** у жовтні (n=139).

Рисунок 10: % населених пунктів, за найчастіше згадуваними проблемами у сфері безпеки і захисту, за раундом (n=139 населених пунктів, досліджених у 3 раундах)

Гендерно обумовлені проблеми з безпекою та захистом

Поширеність проблем у сфері безпеки та захисту, з якими стикаються жінки та дівчата, була нижчою порівняно з загальними проблемами у сфері безпеки і захисту. У період з липня по жовтень 2024 року в **32%** населених пунктів (n=139) КІ повідомили про абсолютну¹⁰ відсутність безпекових проблем, характерних для жінок та дівчат, у жовтні. Серед названих проблем словесне насильство було найбільш поширеним (за словами КІ, у **12%** населених пунктів у жовтні 2024 року, n=139.)

Натомість найчастіше згадуваними були проблеми у сфері безпеки та захисту, з якими стикаються чоловіки і хлопці. Станом на жовтень 2024 року лише у **17%** населених пунктів (n=139) КІ не зазначили жодних проблем. **Найчастіше вказуваними проблемами, характерними для чоловіків та хлопців, були призов або вербування до збройних сил** (за словами КІ, у **32%** (n=139) населених пунктів у липні і **35%** у жовтні), а також **затримання**, за повідомленнями, у **14%** населених пунктів у липні та **20%** у жовтні.

Доступ до соціальних виплат

Протягом 3 раундів зі збору даних, **за словами КІ, у більшості населених пунктів переважна більшість людей, які мали право на соціальні виплати, отримували їх** (наприклад, виплати особам з інвалідністю, пенсії, грошова допомога при народженні дитини). Частка таких людей становила **86%** у липні 2024 року і мінімально зросла до **88%** у жовтні 2024 року (n=139).

В усіх населених пунктах (n=139) найчастіше згадуваною перешкодою у доступі до соціальних виплат була **відсутність необхідних документів, що посвідчують особу, зокрема російського паспорта**. Про це повідомили у **49%** населених пунктів у липні 2024 року та **42%** у жовтні. Інші перешкоди згадувалися значно рідше. Попри заяви Уряду Російської Федерації щодо забезпечення соціальними виплатами більшості осіб, які мають на них право (за даними, у **88%** (n=122) населених пунктів у жовтні 2024 року), відсутність необхідних документів й надалі робить неможливим для багатьох людей отримання критично важливої допомоги.

ПРО REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів та продуктів, які підвищують спроможність суб'єктів гуманітарної діяльності ухвалювати рішення на основі фактичних даних у контекстах надзвичайних ситуацій, відновлення та розвитку. Методології, які використовує REACH, охоплюють збір первинних даних і глибинний аналіз, а вся діяльність здійснюється через механізми міжвідомчої координації гуманітарної допомоги. REACH – це спільна ініціатива організацій IMPACT Initiatives, ACTED і Навчального та науково-дослідного інституту – Програми ООН з використання супутникової інформації в оперативних цілях (UNITAR-UNOSAT).

ОГЛЯД МЕТОДОЛОГІЇ

Збір даних на окупованих територіях України проводився на основі методології «Обізнаність із ситуацією в населеному пункті». Це дистанційний метод збору даних у ситуаціях, коли застосування звичайного прямого методу збору первинних даних у конкретному населеному пункті неможливе. У період з червня/липня 2024 року по жовтень 2024 року було проведено три раунди моніторингу гуманітарної ситуації (МГС). Попри те, що у кожному раунді дотримувався критерій географічного охоплення, який складав щонайменше 10% від усіх населених пунктів (міст або сіл) на окупованих територіях, досліджені населені пункти різніми у кожному раунді. З огляду на це, **даний аналіз тенденцій стосується 139 населених пунктів (міст та сіл), досліджених протягом останніх 3 раундів МГС.**

Збір даних відбувався шляхом проведення інтерв'ю з ключовими інформантами (КІ). КІ було відібрано на підставі їхньої обізнаності про актуальний стан справ у досліджуваних населених пунктах: протягом 30 днів, що передували збору даних, вони були переміщені з населеного пункту на окупованій території України та (або) підтримували постійний зв'язок з людьми, які все ще проживали у досліджуваному населеному пункті протягом 30 днів до збору даних.

Усі відповіді КІ з одного населеного пункту було агреговано, щоб отримати єдине значення по кожній змінній для кожного населеного

пункту. У **Плані агрегування даних** було використано **усереднений підхід** до агрегування відповідей, отриманих з кожного населеного пункту, відповідно до шкали вираженості потреб для питань з одним варіантом відповіді.

До питань з кількома варіантами відповідей застосовувалося правило відбору всіх відповідей, наданих принаймні одним респондентом, якщо кількість респондентів була менше п'яти, або двома, якщо респондентів було п'ять чи більше.

Дані, наведені у цьому звіті, представляють відсоток населених пунктів (міст або сіл), в яких КІ дали конкретну відповідь на питання дослідження. Ці статистичні дані **не можуть бути екстрапольовані на частку (%) населення, відповідно мають розглядатися як індикативні**, а не репрезентативні. Враховуючи невелику та нерепрезентативну вибірку, отримані результати дають лише орієнтовне розуміння ситуації на досліджених територіях. Дані результати слід оцінювати з огляду на фактичне географічне охоплення; деякі області/райони можуть бути охоплені краще, ніж інші через більшу кількість доступних КІ.

Крім того, оскільки КІ підбирали на основі їхньої відповідності критеріям відбору, мінімальна кількість КІ для одного населеного пункту не встановлювалась. Таким чином, результати по конкретних населених пунктах слід трактувати з обережністю, оскільки вони теж вважаються індикативними.

ПОСИЛАННЯ ТА ПРИМІТКИ

¹ УКГС ООН. Україна: [Гуманітарні потреби та план гуманітарного реагування на 2024 рік](#), січень 2024 р. (англійською).

² Там само.

³ Усереднений підхід використовується для питань з одним варіантом відповіді. Після присвоєння балу варіантам відповіді (1 для мінімального, 2 для значного, 3 для високого, 4 для крайнього та 5 для крайнього+ рівня) фахівці REACH визначають підсумковий бал вираженості потреб шляхом розрахунку середнього арифметичного значення відповідей КІ.

⁴ Доступ для перегляду звіту, присвяченому динаміці гуманітарних потреб на окупованих територіях у період з листопада 2023 року по травень 2024 року, надається за запитом, надісланим за електронною адресою impact.ukraine@impact-initiatives.org.

⁵ Центр аналізу європейської політики (СЕРА). [За лінією фронту: Росіяни вимагають російський паспорт для отримання медичного обслуговування](#), січень 2024 р. (англійською).

⁶ Посередниками вважаються окремі особи або неформальні структури, які пропонують неофіційні послуги з видачі готівки.

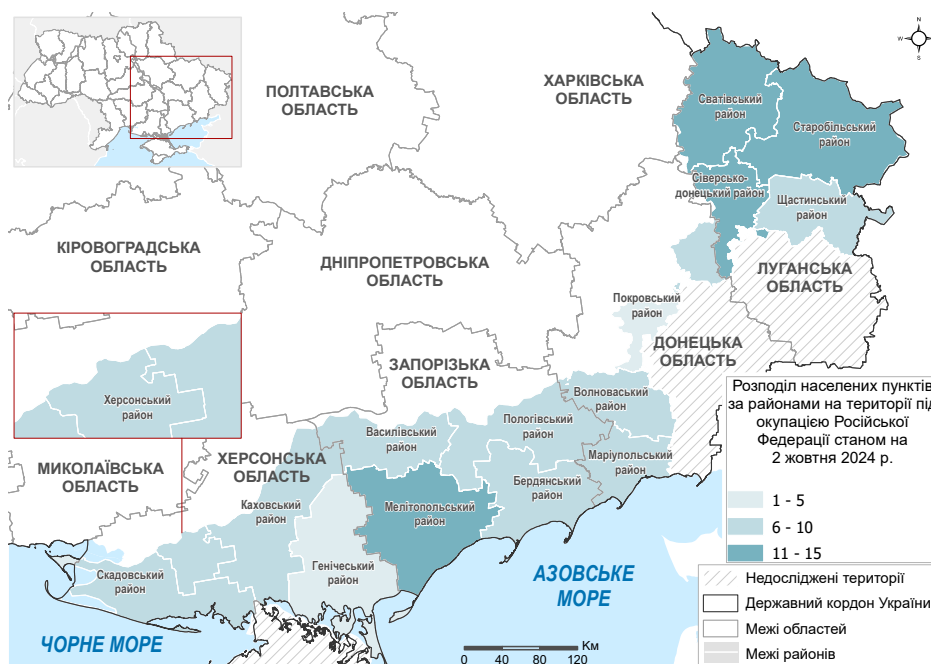
⁷ Безпечне житло з належними умовами – це житло з міцною конструкцією, придатне для негайного заселення (тобто немає пошкоджень/несправностей, спричинених війною), достатньо просторе для розміщення всіх членів домогосподарства, з наявним електропостачанням, опаленням та санвузлом.

⁸ До обладнаних санвузлів відносяться: зливний туалет, під'єднаний до каналізаційної системи, зливний туалет, під'єднаний до септичного резервуара або вигрібної ями, зливний туалет, під'єднаний до дренажного каналу, компостний туалет, вигрібна яма з настилом і платформою.

⁹ Внаслідок правил агрегації можуть виникнути взаємовиключні відповіді, коли КІ обирають одночасно «Жодних проблем» та інші варіанти відповіді. У таких випадках не враховувалися населені пункти, в яких «Жодних проблем» був єдиним варіантом відповіді, що уможливило розрахунок частки населених пунктів, де були зафіксовані щонайменше деякі проблеми.

¹⁰ Там само.

ГЕОГРАФІЧНЕ ОХОПЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

ДОДАТОК: ТЕРМІНИ ШКАЛИ ВИРАЖЕНОСТІ ПОТРЕБ

Рівні вираженості загальних потреб

Крайній: втрата життя або неминучий ризик втрати життя внаслідок відсутності доступу до послуг, продуктів харчування, житла або іншої життєво важливої допомоги.

Гострий: умови життя у населеному пункті дуже погані, і більшості людей важко задовольнити свої основні потреби, що призводить до серйозних проблем з психічним або фізичним здоров'ям.

Високий: більшість людей все ще здатна задовольнити свої основні потреби, але умови життя у населеному пункті дуже погані.

Помірний: більшість людей все ще здатна задовольнити свої основні потреби, але ситуація з умовами життя вимагає моніторингу.

Незначний/потреби відсутні: більшість людей продовжують задовольняти свої потреби у звичайному режимі, при цьому умови життя у населеному пункті суттєво не погіршилися.

Рівні вираженості секторальних потреб

Крайній+: більшість людей у населеному пункті не мала доступу до необхідних послуг/ товарів (>50% населення або більше ніж кожен 2-ий житель).

Крайній: багато людей у населеному пункті не мали доступу до необхідних послуг/ товарів (25-50% населення або не більше ніж кожен 2-ий житель).

Гострий: частина людей у населеному пункті не мала доступу до необхідних послуг/ товарів (10-24% населення або не більше ніж кожен 4-ий житель).

Високий: кілька людей у населеному пункті не мали доступу до необхідних послуг/ товарів (1-9% населення або не більше ніж кожен 10-ий житель).

Значний: ситуація викликає занепокоєння і потребує уваги/ моніторингу, але була керованою/звичайною, а люди все ж мали доступ до необхідних послуг/ товарів.

Потреби відсутні/мінімальний: ситуація контрольована/ нормальна, люди мали доступ до необхідних послуг.

ДОДАТОК 2: ОГЛЯД 17-19 РАУНДІВ МГС

Раунд МГС	Період збору даних	Кількість досліджених населених пунктів	Кількість проведених інтерв'ю
Раунд 17, МГС	24 червня – 12 липня 2024 р.	257	525
Раунд 18, МГС	19 – 30 серпня 2024 р.	293	665
Раунд 19, МГС	14 – 24 жовтня 2024 р.	283	581